

ры, балыктан янзы-бүрү асырт
г чөмөрлөк кылып берип тура
ныч бүүдүргөн продукциязынын ш
за бедик. Чүгө-дээрде мында ажы
ар кижилеринич мергежяан бед
дуржулгазы уауг.

урнакчы бригада болуунуң уаеге
д-херэ-биле Кызылдын столав
гай ресторанилар трезинин аргел
ор бо хүннерде доозукчу чылды
даалгаларын чедиишкенин куус
ш улам соруктуг, күженишкенин
п турар.

КТА: (солгай талазыдан он т
) Э. Н. Раскина, Е. С. Сухораз
едерева олар ажы уезияде.
ИЦЕВТИН фотозу.

КИИРГЕН

д- лиг болгаш, социалистиг ч
33 рынштык ийгиг черлерин ч
лээннер.

Поллективтин чедиишк
д- ният ажылдаарынга бисти
л- мурнакчыларымыс уауг

Ходовлянын, магазин эргеле-
чизин Н. Астанинын, поян-
и Н. Коркинянын, барган сан-
лактарын А. Величконун, х-
быжырыкчынын А. Сухору-
ловтун болгаш эске-да ол-
мурмакчыларнын аттарын ки-
гун чотроолал-биле азыра-
аарун четтириштиенин ала-
гейлен турар бис.

Каа-Хеминг кооперате-
ларынын мурнунда ам-
уагун сорулгалар турар бо-
гаш ажыл-чорудалганын
четпестер болгаш тез
шинтирилтинниин аяй-
рыглар хый дээрин СЭУ-
ТК-нын июнь Пленумун
негеделеринге дүштүр
тып демедегиз ужураат
Районун 4 бүхүрдөгү
ийинги кварталдын плаани
даалгаларын күөдүң шыр-
ваан. Чамдык садыг четки-
ринде хандырылганын ку-
туралы ам-даа чавык, де-
шилтеги аргаларын шүшпү-
нөтөрөңүп турар. Күм-ажы-
дыл сагыла-чүрүмүн быжы-
лаарын кошпак чорудун ту-
рарындан кадрларын ажы-
тандырып чоругу ам-
хый болуп турар. Траспорт-
биле хандырылга айтыры-
гайлааган чыгыштан кел-
райло баштаар чери чогуу-
мунда шинтирилген шидала-
турар болгаш бо талазы-би-
Республиккөсү баштаар че-
чээрүгү дүзү чедирйин түр-
Райпо баштаар чери, пар-
тибондунда олгангазын

СЭНГ 19-ннн нннн
нунунуу материаларын р
понуц коллективтерн таны
каш, партианы ХХVI съ
динизинте куш-ажылач б
тердин ужуражыр дэш ч
даргай хууэлгелерин аду
Анаа үндэлсинэ, нинти
по коллективн 1980 чылд
планын далгаларын дека
30-де кууседир дээн ч
дэлэгтеин бадыйтаашма
талаан ажыр 1000 рубл
дин бараанын саарарын
мей хууэлгени.

3. ДОРОФЕЕВ,
райпо баштаар черин
даргазы.

ЧЕДИР

— керомикадан, шилден, ш
жандан, металлдан болг
синетикадан кылган дөр
хире «ыкы-дунма»ларын.

Чувашкынч барык ийн м
хөдө салгы бузурдгелерин
и улуу Шемурин суурза т
тууган уннермаг болган. Ч
магалинге ажалдылар-би
профессионал-техниктер үч
штеречин эн эки дооукучу
ини шилни чоруткан. Уни
магта түргускан технолог
кучулуц дериңгелер анаа с
дин элзкынчарын хандыр
тын эн чаа хевирлерин ая
ларыннын аргазын берип

2-ги арын - 1980 ч.июль 2

ХХII чайгы Олимпий оюннарында

Олимпиаданың алдыгы хүнүндө

● Ол хүн 15 комплект медалдар дээш маргылааларны чоруткан.

● Чик атлетиканың бир хевири чериниң узунун үш катап улай халырынга совет спортчу Яак Уудмяз бирги черни бүзүрелдин-биле ээлээш, Олимпиаданың алдын медалын чаалап алган. Оон командада эки Монреаль Олимпиаданың чемпиону Виктор Санеев бо уаада ийги черде болган.

● Фехтование маргылаазынын эр улустун аразынга селемежир хевириңге СССР-ниң шилдик команданың кескигүнү Виктор Кромуков Олимпиаданың чемпиону. База бир совет спортчу Михаил Буршев ийги шааналды алган.

● Чик атлетиканың 100 метрге чарыжыга Великобританиядан

келген спортчу Аллан Уэллс эң эки үени көргүскен. Ол айткан хемчээлди 10,25 секундда эрткен.

● Копье октаарыга Кубаның төлээзи Мария Каридад Колон өске спортчулардан ырадыр октааш, чемпионнаан.

● Гимнастиканың ангы-ангы снарядтарыга болган маргылааларынга Монреаль Олимпиаданың тулган чемпиону Николай Андрианов, оон командада эштери Александр Ткачев, Москва Олимпиаданың тулган чемпиону апарган Александр Дитятин, Герман Демократтыг Республикадан Роланд Брюкнер, Венгриядан Золтан Мадьяр болгаш Болгариядан Стоян Делчев олар чемпион аттарын эдилекчилери.

ЧЕМПИОННАР

Чернин узунун үш катап улай халырынга алдын медалды чаалап алган совет спортчу Яак Уудмяз.

«Маннап чоруур хаан» адарынын маргылаазынга Олимпий оюннарынын чемпиону Игорь Соколов.

Классиктиң хурештин 100 килограмм чедир деңизиги мөгелериниң аразында алдын медалды чаалап алган Александр Колчинский.

Херэжени спортчулар аразынга ядро октаарына Олимпиаданың мөгүн медалынын эдилекчизи Светлана Крачевская.

СЭТА-нын фотохрониказы.

ДЫТ „КУДУРУКТУГ“ ЧЫЧААН

(Хоочун чолаачының сактышкыны)

Мен баштай чолаачылар турумда. Тывага чазалгит орук чок турган. Хем кежери, арт ажары тергини берге. Калдак-Хамар артын-сынын Каскан болза, аштан болза. Харгыга дег чазанарга Калбак чагай орук болза! Мен база шак ыңчар ырлап чорудум ийи. Башкы Тандыны бир улап болгаш бедик артынын кадыр-берге оруунун дугайында ол ыр мез сагыжымда ыраас чорам. Эң баштай Самгалдай бар чыгаш, Калдак-Хамар артын ашкан кажан-лаа утпас мен ийи! Чалаттырган эчмени ийлер чорам мен. Арай деп чораш, Калдак-Хамар артынның кырынга үнүп келдиң. Чарышка чарыштырган аът ышкыш, машина херэжениң ийги чүвениң авамдан дынаан мен. Чаш уругуң чөвөңгө кадыг чүзе дээртеңиз база дынаан мен. Машина доктадылтым. Орукка божаан неини ийги хойленди-биле та куржапкан мен. Чаш уругуң уругуң холга тударын чагаан мен.

— Бениннер Кызылга чедер бе? — деп, Олаа чуталар уруун ол болган. Ол думай дайлаадылган чоран таварыштыр мен эчмени ол ийи. Хоо-күй шагда-ла чок апарган.

— Чегир! — дигеш, чычаанын чычанадылду тустуун ор мен.

Улау-Хемин сөөлү паром-биле кешкен, черден тып алганым черкиң төлүмү азы-биле каттай Кызыл эмининге менди-чагай чедиркип келген мен.

Саянын сиртинге чычаан ийгинге төртүткөн ол чаш ам мен билер арга бе? Ол чаштан нези мен сактыр ирга бе?

Мээн машина ийгинге төртүткөн чаштары азы мез чедирген эчмениң болжуктаан уренирин салаар болза, бугун рота чедер бээр.

— Кедергей-ле хүндүлестен мен.

— Укен чеди чыла Тес-Хемге ажаллап турган мен. Ийиниң кайдагы бергелде турда, терге бени ажалас. Калдак-Хамарын артын ажар орус эчмени сөөртүп экилеткен силер. Ол эчти кадымның тынын алган. Силер база кадымның тынын алышкан силер! — деп, малчының өөрүп чуталаанын дынаан мен.

Бо сактышкыны Тыванын хоочун чолаачыларының бирээни. Кызылда чуртап олар пенсионер Ооржак Халыжыковча Лама мезе чуталап берди.

М. КЕНИН-ЛОПСАД.

ГИМНАСТАРНЫҢ ЭСТАФЕТАЗЫ

Гимнастикага эр улустун аразынга ХХII чайгы Олимпий оюннарынын тулган чемпиону атты Ленинград чуртут 22 харыг студент Александр Дитятин чаалап алган. Александр спорттун бө хевириңге делегей чемпиону адын база катап бадыткааны ол.

— Олимпий оюннарынын тулган чемпиону атты мезон командада эжим, совет спортчу чаалап алганыга кончуг-да өөрүп тур мен — деп, Монреаль Олимпиаданың тулган чемпиону Николай Андрианов улау чоргаарал-биле эженин дугайында чуталаан. — Мен бодум база алдын медалды чаалап алдыр даш бугу бар арга-дуржулган, күжүм үндүрүм, ыңчал-ла-даа мөгүн медалдың эдилекчиз болганым мезе база улау өөрүшү болду.

Александр Дитятин ийитиниң 118,650 балды ойлап алган, а Николай Андриановуң балды 118,225 болган. 1979 чылда Европанын тулган чемпиону чоразан Болгариянын Стоян Делчев үшкү шаңнаадын эдилекчизин.

Ол хүн гимнастиканың ангы-ангы снарядтарыга дык хой студентилер эң бедик түңгөдери көргүскенер.

Баскетбол

Чартык финалга бирден алды дугаар чедир даш эр улустун баскетболга ужуражылаа июльдуң 25-те болган. Аааа СССР-ниң болгаш Испаниянын, Кубаның болгаш Бразилиянын, Югославиянын болгаш Италиянын шилдик командалары ужурашкан. Бо командаларын дугаар тарткан соонда лереткен.

Ол дугаар тартышкыны «С» бөдүккө кайтамчы байдалы тургускан. Ий-ийи тилелерин чеди алган Италиянын, Кубаның болгаш Австралиянын командалары ужурашкан кылдыр таварыштырган. Түңгөл маргылаада Италиянын болгаш Кубаның баскетболистери ойлаан соонда Испания чартык ортуктаан келген спортчуларын өөрүшкүзү кызыгар чок болган, чүге дөргө олар уурдалыкчыларын 79:72 санаа улап, боттарында чутула саанарын чеди алганар.

Ийди таварышкыны соонда кубажылар чартык финалга кирбес болу дег. Ужуражылаа соонда болган парала конференциянында Австрали команданың тренериң чеди келген чыдаагында даа ыла, олар чартык финал кескириңге бүзүрөйлер. Байыр чедириниң оң олзү сөткел ханышкыны-биле хүлээп ал турган, ыңчал-ла-даа электрондук техника «киржи» берген. Чүү болганын дөргө, бо үш команданың чүгөл саанары дең эвес, килерген-даа, эрттирген-даа бөм-ша.

Флотилия аштырышкын чок СССР биле ГДР-ниң хеме эжидирчилериниң баш буртаргы шилдик маргылаазы эң түңгөдүгү болган. Шүтү 14 хеме Олимпийниң академиктиң регатамын түңгөл оюнунга кир-чир.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

Июль 24-те ийи совет экипаж-эр улустун рул чок ийи хемеи болгаш бир хемеге-де сөс кижилер дөрт хемелер аштырышкын чок келген. Бистин ийи эжидирчилер.

„Монолиттин“ ажыл-ижи

Барлык ортумак школазынын өөреникчилериниң «Монолит» аттыг бүдүрүлгө бригадынын төвү совхозтук нога шөлүңү чыныла. Барлык хоовуунун тос дугаар буазынын хоовунда турар. Өөреникчилериниң бүдүрүлгө бригадынын төвү бо чыны кылдып тургускан болгаш оларнын ажаллап, дыштанарыга бүгү-ле таарымчалыг байдалды тургузуп берген. Бригада төвүндө оолдар, урул-ла чурттаар өөреникчилер, студенттер кылган. Ында өөреникчилер оруннара ак-ак чоорнаары, ары-сылып чурттап турар. Өөреникчилериниң эки каастан дээрэн бригаданын хүн режимин, социалист хүлээлгелери, ийди курттап турарларын ат-дан-азы, ажал панын бижил аскан. Лоуун, плакаттар-биле ишти, лаштын дээрэн. Волье-бол шөлүн тургускан, стол тентини, бичин билларды, шы-

дыраа, баан, гитара дээр ойнаар чүдүлөр-ле хей. Бо чүдүлөр талазы-биле хостуг уелеринде маргылааларын эрттир турар. Бригада төвүндө электир чырып кирген. Оон ажал-биле мында салган телеизорун өөреникчилер көрүп турар. Өөреникчилер номчуур ном, солуп-сеткүүлдер база бар. Пластинка ойнадыр азы-бүрү херекселдер база хей. Шынап-ла, ойнап хөжүрүңгө бүгү-ле чүдүлөр бар, эки тур-дугустанан бригада төвү болу. Бо бүгүнүтүп тур, тургузарыга школа коллектив болгаш совхозтук ууртукчулары улау сажыш салган дээрин билдирген.

— Мында ам шүтүп 25 тоску классычар ажаллап, дыштан турарлар. Олар школа доостуру билек мында четки-лек келгенер. Совхоз биске 5 га черге каустка, свекла, ногаан согуна өстүрүл-биле шөл берген. Бо бүгүнү тарып,

ажаап, өстүрүп тур бис — деп, тоску классычарын ууртукчу башкыны Светлана Лосгай-ооловна Донук-оол чуталай-дыр.

Өөреникчилериниң ажаллап турар шөлүндө ногаанын өзү турары эки бок үнүштерин аштан арылаан, хүн бур-сугарып турар. Моон ангы-ла өөреникчилер совхозтук каустказын өстүрүп турар ажилчыларга база дуалаа ажаллап турар. Бригадада «Ромашка», «Хурум-дүрү» деп ийи эвеноларга чарган. Эвено бурзу тускый панын, олар аразында социалист чардыш ажаллап турар.

— Совхозка 10 тоннааан хөжүм эвес ситенин бо чоок-та кезип белеткээр деп чы социалист хүлээлге алган, ситен кезилдизине база өөреникчилериниң чамдыктары кирдилвис — деп, ууртукчу башкы Херел-оол Херек чуталай-дыр.

Х. МОНГУШ.

ЧЫЛЫГ СӨСТЕР

Республиканың «Хүреш» спортчу атлетбитаады олимпийниң чыдаа хой үнүшү-нөрип кылган. Чедир чуртуту-нда дыштан турарларга оон барзалдаады чоокта болган. «Олимпиада-80» болгаш бистин республикада күш-культураның буга спорттук сайыралынын дугайында допчу декларация «Спартак» хей тура спорт ийилелерин дөргөзү В. Биче-оол кылган. Республиккада сураг-жаан мөгелер И. Хураган, К. Тайдым, Ч. Чаламба, М. Биче-оол, К. Ооржак олар самбо, дзю-до, тыва хурештериниң азы-бүрү аргаларын көрүкчүлөргө барзалдадыр. В. Биче-оол тайылбырын кылган.

Көрүкчүлериң аразында турган Моол Арат Республика-нын Завхан болгаш Убса-Нуур аймактарында келген ажал-лар «Хүреш» спортчу атлетбитаада чедириниң хүлээлгелерин көрүкчүлөргө барзалдады даш өөрүп чедириниң чыгыг сөстериң чуталаан.

Редакцияның адреси:

Кызыл, Шетникий-Кравченко куудумчуу, бажы №3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 2-24.63, редакторун оралакчыларын 2-35-24, 2-31-75 харыскалыг секретары 2-23-35, секретары 2-23-35, партияны ажаллап болгаш совет туртузук кидистерин 2-37-13, прозганд кидистерин 2-31-75, култура кидистерин 2-23-54, кааза ажал-агы кидистерин 2-21-47, үстүрү «Информация» кидистерин 2-20-60, корректорларын 2-27-41, бухгалтерияны 2-12-45, солун келбиз баргада 2-32-75 телефоноч доглар.

Тираж 17866. Чыгыш № 1733. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР